

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12109/2019-ERU

V Ostravě dne 30. června 2020

Č. j. 12109-6/2019-ERU

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12109/2019-ERU a zahájeném dne 12. prosince 2019 s obviněným z přestupku, společností **KKZP s.r.o.**, se sídlem č.p. 174, 569 56 Čistá, IČO: 275 33 271, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-12109/2019-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **KKZP s.r.o., se sídlem č.p. 174, 569 56 Čistá, IČO: 275 33 271 (dále též „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. října 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Čestice u Častolovic, u budovy č. p. ■, prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE d 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně, se podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), **zastavuje.****

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 12. prosince 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 12109-3/2019-ERU ze dne 11. prosince 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 04703/2019-ERU zahájené dne 30. dubna 2019 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 04703/2019-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 6. září 2019 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04703-14/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 24. října 2018 v katastrálním území Čestice u Častolovic, u budovy č. p. [REDAKCE], prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE d 32 (dále také „plynárenské zařízení“ či středotlaká plynovodní přípojka“), v důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole účastník řízení podal prostřednictvím informačního systému datových schránek dne 26. září 2019 námitky. Účastník řízení v rámci podaných námitek mimo jiné uvedl, že vlivem jeho prací došlo k povytažení plynárenského zařízení. Dle účastníka řízení se nejedná o poškození plynárenského zařízení, jelikož bylo uloženo v chráničce a ta nebyla taktéž poškozena.

Dne 16. října 2019 vydal Úřad Vyřízení námitek proti protokolu o kontrole č. [REDAKCE], pod č. j. 04703-17/2019-ERU. K námitce účastníka řízení nadřízená osoba kontrolujících uvedla, že z dokumentů společnosti GasNet, s.r.o. je zřejmé, že jedná o poškození plynárenského zařízení bez úniku plynu. Toto je zřejmé rovněž z předložené fotodokumentace společnosti GridServices, s.r.o. pořízené v místě poškození a při následné opravě, kde je vidět, že předmětné plynárenské zařízení je v rámci svého průřezu promáčknuté. Toto poškození si vyžádalo opravu, během které došlo na 180 minut k odstavení 1 koncového zákazníka. Kontrolou bylo prokázáno, že účastník řízení svým jednáním poškodil předmětné plynárenské zařízení. Nadřízená osoba kontrolujících proto námitky účastníka řízení zamítla jako nedůvodné.

III. Průběh správního řízení

Dne 5. prosince 2019 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 04703/2019-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu, č. j. 12109-2/2019-ERU.

Dne 11. prosince 2019 vydal Úřad příkaz č. j. 12109-3/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 12. prosince 2019. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst.1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 35 000 Kč.

Dne 19. prosince 2019 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu mimo jiné uvedl, že v žádném případě nešlo o porušení natož poškození plynárenského zařízení. Toto je patrné ze skutečnosti, že nedošlo k úniku plynu do ovzduší. Účastník řízení dále uvedl, že měl plynárenské zařízení řádně vytyčeno, nicméně dle vytyčení neleželo plynárenské zařízení v přesné trase. I přes tuto skutečnost bylo plynárenské zařízení nalezeno, místo v pískovém loži, v chráničce a mírně povytaženo, čímž nedošlo k jeho porušení.

Dne 20. prosince 2019 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako „Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání“, č. j. 12109-5/2019-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen dne 27. prosince 2019. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Účastník řízení již žádné další vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-12109/2019-ERU ke dni vydání tohoto usnesení, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto usnesení úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce související s realizací díla spočívající v kompletní dodávce a montáži IO 07 Podtlaková kanalizace Čestice – stoky B, B1, B2, B3, B3-1, B3-2, B3-3 a B4 (dále jen „dílo“) prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 3. dubna 2018. Objednatel stavby byla společnost VCES a.s., se sídlem Na Harfě 337/3, Vysočany, 190 00 Praha 9, IČO: 267 46 573 (dále jen „společnost VCES a.s.“). Dne 3. dubna 2018 došlo k převzetí staveniště účastníkem řízení od společnosti VCES a.s.

Dne 18. října 2017 vydal správce plynárenského zařízení ve věci „Splašková kanalizace Čestice“ stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání.

Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno společností GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 02 Brno, IČO: 279 35 311, hledačem typu [REDAKCE] a vyznačeno v terénu barvou dne 26. července 2018 s platností 2 měsíců, o čemž byl téhož dne vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE]. V době poškození plynárenského zařízení bylo tedy vytyčení neplatné.

Dne 24. října 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Čestice u Častolovic, u budovy č. p. [REDAKCE] prováděním zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení v nedatovaném písemném vyjádření č. j. 04703-4/2019-ERU mimo jiné uvedl, že i když bylo plynárenské zařízení řádně vytyčeno a byly provedeny sondy, bohužel došlo k povytažení předmětného plynárenského zařízení. V žádném případě nedošlo k přerušení plynárenského zařízení, natož k úniku plynu.

Účastník řízení ve svém vyjádření č. j. 04703-6/2019-ERU doručeném Úřadu prostřednictvím emailové pošty ze dne 17. července 2019 mimo jiné uvedl, že vlivem jeho prací došlo k povytažení plynárenského zařízení strojem zn. JCB 145. Plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém loži, ale v chráničce, neboť bylo realizováno metodou protlakem.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie Maloodběratel – Obecní úřad) po dobu 180 minut, k úniku plynu do ovzduší nedošlo, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 24. října 2018, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení“).

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny účastníkem řízení.

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

V daném případě je rozhodné datum 24. října 2018, tedy den, kdy došlo k porušení plynárenského zařízení.

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle § 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dvakrát novelizován, nejnověji s účinností ode dne 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován také dvakrát, kdy současné znění zákona nabylo účinnosti od 1. ledna 2020.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno.

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Nad rámec výše uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i když nedošlo k úniku plynu, ale v důsledku poškození (promáčknutí) plynárenského zařízení, jež si vyžádalo opravu, došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi po dobu 180 minut, naplňuje tento následek materiální stránku přestupku, neboť přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení v rámci podaného odporu uvedl, že i když bylo plynárenské zařízení řádně vytyčeno, neleželo v přesné trase a i přes tuto skutečnost bylo plynárenské zařízení nalezeno, místo v pískovém loži, v chrániče a mírně povytaženo, čímž nedošlo k jeho porušení. V daném případě nebylo bez jakýchkoliv pochybností tvrzení účastníka řízení, že se plynárenské zařízení dle vytyčení nenacházelo v přesné trase, prokazatelně vyvráceno, tudíž v souladu se zásadou in dubio pro reo, v jejímž smyslu je vždy nutno v případě pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu přiklonit se ke skutkové verzi příznivější pro obviněného, nelze prokazatelně potvrdit, že si účastník řízení mohl či měl být vědom toho, že prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení a nelze mu tedy klást k tíži tu skutečnost, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemní práce strojem.

Účastník řízení tedy prováděl zemní práce v souladu s podmínkami stanovenými ve stanovisku k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací a v protokolu o vytyčení. Lze tak uzavřít, že účastník řízení vyvinul veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby spáchání přestupku zabránil, a tudíž dle ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky za přestupek neodpovídá.

V. VI. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného přestupku, a zároveň musí být delikvent za přestupek odpovědný. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání účastníka řízení ze dne 24. října 2018 sice naplnilo jak formální, tak i materiální stránku přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, účastník řízení však za přestupek není odpovědný. Je tedy nutné konstatovat, že vytýkané jednání účastníka řízení ze dne 24. října 2018 není přestupkem dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného s účastníkem řízení pod sp. zn. OSR-12109/2019-ERU podle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

P o u č e n í

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava